

Ordlista

Känner du dig vilsen och osäker över betydelsen av alla bokstäver och ord som används när vi pratar om sexuell läggning och identitet? Här finns en enkel ordlista.

Sexuell läggning handlar om vem en person blir kär i eller sexuellt attraherad av. Enligt svensk diskrimineringslag finns det tre olika sexuella läggningar: heterosexuell, bisexuell och homosexuell.

Könsidentitet syftar på en persons självupplevda kön, det vill säga det kön man känner sig som och identifierar sig med.

Hbtq är en förkortning för homosexuella, bisexuella, transpersoner och queera, och ett samlingsnamn för de personer som har en annan sexuell läggning än den heterosexuella (bokstäverna h och b) eller en annan könsidentitet än det kön de blev tilldelade vid födseln (bokstaven t). Ibland läggs bokstäverna a, som står för asexuell, och i, som står för intersex, till. Vissa lägger även till ett + för att bredda begreppet ytterligare. I den här boken har vi valt att använda »hbtq«, eftersom det är det vanligaste paraplybegreppet.

Heterosexuella personer har förmågan att bli kära i och känna sexuell attraktion till personer av det kön de själva inte tillhör. Att vara heterosexuell betraktas som normen, alltså som det förväntade.

Homosexuella personer har förmågan att bli kära i och känna sexuell attraktion till personer av det kön de själva tillhör.

Bisexuella personer har förmågan att bli kära i och känna sexuell attraktion till både män och kvinnor. Bisexuella möter ofta fördomar som att de inte kan bestämma sig för om de är homo- eller heterosexuella. Det kan leda till ifrågasättande från både homo- och heterosexuella. Undersökningar som har gjorts av Folkhälsomyndigheten bekräftar att de psykiska ohälsotalen är högre bland bisexuella än bland homo- och heterosexuella.

Cis-personer känner sig hemma i det juridiska kön som de tilldelades vid födseln. Cis är latin och betyder på samma sida. Att vara cis-person innebär till exempel att en person känner sig som en man, uppfattas som en man av andra, är skriven som en man i folkbokföringen och har en kropp som ser ut som en mans kropp förväntas göra. Att vara cis-person betraktas som normen, alltså som det förväntade.

Transpersoner identifierar sig inte med det kön de tilldelades vid födseln

En binär transperson definierar sig själv som man eller kvinna. De vill ofta genomgå en så kallad transition, vilket kan innebära att byta juridiskt kön från det ena till det andra, att byta förnamn och/eller att genomgå kroppsliga förändringar genom könsbekräftande vård.

En icke-binär transperson definierar sig själv bortom eller mellan de juridiska könen man och kvinna. En del icke-binära genomgår könsbekräftande vård och andra inte. Många icke-binära föredrar ett könsneutralt pronomen, till exempel hen eller den. En transperson kan ha vilken sexuell läggning som helst.

Queer syftar oftast på en person som bryter mot normer för sexuell läggning och/eller könsidentitet. Queer används i Sverige även som ett gemensamt epitet som en del hbtq-personer använder för att kort beskriva sig själva. Ordet betydde ursprungligen udda/konstig på engelska och användes först nedsättande om bögar i London. Queer är ett typiskt ord som hbtq-rörelsen har »lyckats« ta tillbaka.

Asexuell/Aromantisk är ett paraplybegrepp för personer som inte känner sexuell eller romantisk attraktion till andra, som inte vill ha sexuella eller romantiska relationer – eller som bara under vissa specifika omständigheter känner attraktion och/eller vill ha en romantisk relation.

Intersex/intersexvariationer är ett medfött tillstånd hos en person där könskromosomerna, könskörtlarna (testiklar eller äggstockar) eller könsorganens utveckling inte följer det förväntade, och där personen inte kan kategoriseras utefter de biologiska faktorer som traditionellt har sammankopplats med könen »man« och »kvinna«. Cirka 1 av 1 500 nyfödda barn har någon form av intersexvariation.

Samkönade parrelationer är kärleksrelationer mellan personer av samma kön.

*Listan är hämtad från *En enda kropp*